

3,6 εκατομμύρια Σύριοι πρόσφυγες στην Τουρκία.

Αλήθεια ή Παραπλάνηση;

Ο πρόεδρος της Τουρκίας κ. Ερντογάν επαναλαμβάνει συνεχώς ότι η Τουρκία φιλοξενεί περισσότερους από 3,6 εκατομμυρίων Σύριους πρόσφυγες. Ο αριθμός αυτός, από το 2017 έως σήμερα, παραμένει σταθερός και αμετάβλητος. Σύμφωνα με την τελευταία καταγραφή του υπουργείου Εσωτερικών της Τουρκίας ([εικόνα 1](#)) οι Σύριοι που βρίσκονται στη χώρα είναι 3,585,046.

Τον ίδιο ακριβώς αριθμό, 3.585,046, δίνει επίσης η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες, το οποίο σημαίνει ότι υιοθετεί πλήρως τα στοιχεία της Τουρκικής κυβέρνησης. Η Ύπατη Αρμοστεία χαρακτηρίζει σχεδόν όλους τους μετανάστες ως πρόσφυγες ενώ η Τουρκία δεν αναγνωρίζει τους Σύριους ως πρόσφυγες αλλά ως άτομα υπό καθεστώς προσωρινής προστασίας.

Ο ΟΗΕ και η Τουρκία αναφέρουν με έμφαση ότι η χώρα φιλοξενεί τον μεγαλύτερο, αριθμητικά, προσφυγικό πληθυσμό παγκοσμίως και η κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι είναι ο πρωταθλητής της προστασίας των προσφύγων, όχι μόνο στην περιοχή αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ο κ. Ερντογάν παρουσιάζεται στη διεθνή κοινότητα και ιδιαίτερα στον Αραβικό κόσμο ως αληθινός προστάτης της «ούμα», δηλαδή της μουσουλμανικής κοινότητας. Ισχυρίζεται ότι η Τουρκία δεν μεταχειρίζεται τους Σύριους ως μετανάστες αλλά ως φιλοξενούμενους που απολαμβάνουν κάθε φροντίδα από τον οικοδεσπότη, όπως σχολεία με διαδραστικούς πίνακες στις αίθουσες, κέντρα εκπαίδευσης με επαγγελματικό προσανατολισμό όπως κομμωτική, ύφανση, κατασκευή κοσμημάτων, καλές τέχνες, πληροφορική κ.λ.π. Προφανώς, αυτός ο ισχυρισμός δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα καθώς τέτοιες ιδανικές συνθήκες δεν θα ανάγκαζαν χιλιάδες από αυτούς να διακινδυνεύσουν τη ζωή τους προκειμένου να φθάσουν παράνομα στην Ελλάδα, την Ιταλία και τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες.

Ο ισχυρισμός ότι η Τουρκία «φιλοξενεί» τον μεγαλύτερο αριθμό προσφύγων παγκοσμίως είναι έντεχνα παραπλανητικός καθώς δεν συσχετίζεται με το συνολικό πληθυσμό της χώρας. Η πραγματικότητα είναι ότι η χώρα που φιλοξενεί τον μεγαλύτερο αριθμό Σύριων πολιτών, σε σχέση με τον πληθυσμό της, είναι ο Λίβανος με 1.000.000 Σύριους οι οποίοι αποτελούν το 17% του συνολικού πληθυσμού. Στην Ιορδανία είναι καταγεγραμμένοι 660.000 Σύριοι και αποτελούν το 9% του συνολικού πληθυσμού, στο Ιρακινό Κουρδιστάν υπάρχουν 230.000, στην Αίγυπτο 130.000 ενώ στην Ευρώπη μετανάστευσαν περισσότεροι από 1.000.000. Το ποσοστό των Σύριων στην Τουρκία σε σχέση με το συνολικό πληθυσμό είναι μόλις 3,5%.

Στα στατιστικά στοιχεία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ ([Ιούλιος 2019](#)) σχετικά με την εθνική κατανομή των μεταναστών στην Τουρκία (εικόνα 2) φαίνεται η πιστή αντιγραφή των στοιχείων της Τουρκικής κυβέρνησης ενώ, εκτός των 3.6 εκατομμυρίων Σύριων, υπάρχουν 350.000 επιπλέον αλλοδαποί, με τους περισσότερους να είναι Αφγανοί και Ιρακινοί.

Σε πρόσφατες δηλώσεις του, ο Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας Μεβλούτ Τσαβούσογλου ανέφερε ότι, συνολικά, υπάρχουν περισσότεροι από 4 εκατομμύρια μετανάστες στην Τουρκία, αριθμός που υιοθετείται πλήρως από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ (UNHCR).

Ωστόσο, υπάρχουν σοβαροί λόγοι αμφισβήτησης αυτών των αριθμών καθώς η στατιστική προσέγγιση των 3.6 εκατομμυρίων Σύριων παραμένει σχεδόν σταθερή τα τρία τελευταία χρόνια, ενώ η κινητικότητα αυτών, όπως η μετανάστευση σε άλλες χώρες και ο επαναπατρισμός, παραμένει σε υψηλά επίπεδα.

Σύμφωνα με τον επικεφαλής της διεύθυνσης μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Abdullah Ayaz, [«Hurriyet Daily News 20/6/2019»](#) στην Τουρκία έχουν γεννηθεί 415.000 παιδιά Σύριων μεταναστών, συνεπώς ο πραγματικός αριθμός των Σύριων που μετανάστευσαν στην Τουρκία όπως αυτός παρουσιάζεται από τις επίσημες Τουρκικές αρχές, είναι περίπου 3.2 εκατομμύρια.

Το νομικό καθεστώς των αλλοδαπών στην Τουρκία.

Ο νόμος της Τουρκίας για το άσυλο, γνωστός ως ο νόμος για τους Αλλοδαπούς και τη Διεθνή Προστασία, θεσπίστηκε το 2013 και τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο του 2014. Με το νέο νόμο αναθεωρήθηκε πλήρως το νομικό πλαίσιο της χώρας για ζητήματα μετανάστευσης και θεσπίστηκε μια νέα υπηρεσία, η **Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Μετανάστευσης** (ΓΔΔΜ), Directorate General of Migration Management (**DGMM**), η οποία υποστηρίζεται από τα τοπικά της γραφεία, τις **Επαρχιακές Διευθύνσεις Διαχείρισης Μετανάστευσης**, είναι επιφορτισμένη με τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης στην Τουρκία.

Η Τουρκία είναι συμβαλλόμενο μέρος στη Συνθήκη της Γενεύης του 1951 για τους πρόσφυγες καθώς και του συμπληρωματικού πρωτοκόλλου του 1967. Βάση της συνθήκης της Γενεύης, η Τουρκία εξετάζει αιτήσεις ασύλου μόνο για γεγονότα που συνέβησαν στην Ευρώπη. Ως εκ τούτου, **δεν γίνεται σε καμία περίπτωση αποδεκτό, για μη ευρωπαίους πολίτες, το αίτημα ασύλου από το Τουρκικό κράτος.**

Ο νόμος θεσπίζει μια μοναδική διττή δομή ασύλου. Από τη μία πλευρά, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, είναι **οι πρόσφυγες από τη Συρία, στους οποίους παρέχεται**, ως ομάδα, το καθεστώς της **«Προσωρινής Προστασίας»**. Από την άλλη πλευρά, είναι οι αιτούντες άσυλο από άλλες χώρες για τους οποίους εξετάζεται από τη ΓΔΔΜ η χορήγηση ενός από τα τρία ατομικά καθεστώτα «Διεθνούς Προστασίας»: **1)** «πρόσφυγες», που διαφεύγουν από συμβάντα στην Ευρώπη, και στους οποίους επιτρέπεται μακροχρόνια ενσωμάτωση στην Τουρκία **2)** «υπό όρους πρόσφυγες» που διαφεύγουν από συμβάντα εκτός Ευρώπης, και οι οποίοι θα πρέπει να περιμένουν για επανεγκατάσταση σε μια τρίτη χώρα και **3)** δικαιούχοι «επικουρικής προστασίας», που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις αναγνώρισης ως πρόσφυγες ή υπό όρους πρόσφυγες αλλά έχουν ανάγκη προστασίας γιατί αντιμετωπίζουν θανατική ποινή, βασανιστήρια ή γενικευμένη βία εξαιτίας ένοπλης σύγκρουσης στη χώρα προέλευσής τους. Για όλους τους αιτούντες Διεθνούς Προστασίας, η Τουρκία έχει μια αποκαλούμενη «πολιτική περιφερειακής πόλης», που απαιτεί από αυτούς να ζουν σε μια καθορισμένη επαρχία (εξαιρώντας τις μεγάλες πόλεις Άγκυρα, Κωνσταντινούπολη και Σμύρνη).

Η ανθρωπογεωγραφία των Σύριων στην Τουρκία

Οι Σύριοι δεν είναι ομοιόμορφα διασκορπισμένοι σε ολόκληρη τη χώρα αλλά συγκεντρώνονται κυρίως στις επαρχίες που γειτνιάζουν με τη Συρία καθώς και στην Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη και Άγκυρα.

Από τα στοιχεία της ΓΔΔΜ, (εικόνα 3 & 4) προκύπτει ότι, ο μεγαλύτερος αριθμός, περίπου 500.000, μετανάστευσε στην Κωνσταντινούπολη αντιπροσωπεύοντας το 3,3% του συνολικού πληθυσμού της πόλης των 15 εκατομμυρίων κατοίκων. Περίπου 100.000 είναι στην Άγκυρα αντιπροσωπεύοντας 1,75% του συνολικού πληθυσμού, στην επαρχία της Σμύρνης βρίσκονται 145.000 με ποσοστό 3,4% επί του συνολικού πληθυσμού ενώ στην επαρχία της Ανδριανούπολης μετανάστευσε ένας πολύ μικρός αριθμός, περίπου 1.000 Σύριοι οι οποίοι αποτελούν το 0,25% των 400.000 κατοίκων.

Καθώς ο αριθμός των Σύριων προσφύγων άρχισε να αυξάνει με την πάροδο των ετών, η Τουρκία δημιούργησε νέες δομές και θεσμοθέτησε νέους κανόνες για τη διαχείριση της κατάστασης με σημαντικότερη παρέμβαση την καταγραφή τους. Παράλληλα, οι καταγεγραμμένοι Σύριοι πρόσφυγες εφοδιάστηκαν με μια ταυτότητα η οποία τους έδινε πρόσβαση σε παροχές των δημοσίων υπηρεσιών. Η καταγραφή συνεπάγονταν, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, την υποχρέωση της παραμονής στον τόπο της καταγραφής και την απαγόρευση μετακίνησης σε άλλες περιοχές της χώρας. Ωστόσο, ένας σημαντικός αριθμός δε συμμορφώθηκε με αυτή την υποχρέωση και μετακινήθηκε παράνομα στην ενδοχώρα. Ως εκ τούτου, η μετανάστευση των Σύριων στην Τουρκία ακολουθήθηκε από εσωτερική μετανάστευση εντός της χώρας προκειμένου να ικανοποιηθούν, αφενός μεν βασικές ανάγκες διαβίωσης αφετέρου δε να βελτιωθεί το βιοτικό τους επίπεδο.

Εικόνα 4

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΥΠΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ 9-4-2020									
ΕΠΑΡΧΙΑ	ΣΥΡΙΟΙ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ		ΕΠΑΡΧΙΑ	ΣΥΡΙΟΙ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	
ΣΥΝΟΛΟ	3.585.046	82.003.882	4,37%			3.585.046	82.003.882	4,37%	
1	ADANA	246.027	2.220.125	11,08%	42	KAHRAMANMARAŞ	92.240	1.144.851	8,06%
2	ADIYAMAN	21.720	624.513	3,48%	43	KARABÜK	1.064	248.014	0,43%
3	AFYONKARAHİSAR	9.811	725.568	1,35%	44	KARAMAN	823	251.913	0,33%
4	AĞRI	1.128	539.657	0,21%	45	KARS	176	288.878	0,06%
5	AKSARAY	3.625	412.172	0,88%	46	KASTAMONU	3.185	383.373	0,83%
6	AMASYA	858	337.508	0,25%	47	KAYSERİ	75.862	1.389.680	5,46%
7	ANKARA	96.466	5.503.985	1,75%	48	KIRIKKALE	1.774	286.602	0,62%
8	ANTALYA	2.212	2.426.356	0,09%	49	KIRKLARELİ	1.020	360.860	0,28%
9	ARDAHAN	118	98.907	0,12%	50	KIRŞEHİR	1.450	241.868	0,60%
10	ARTVIN	37	174.010	0,02%	51	KİLİS	111.608	142.541	78,30%
11	AYDIN	7.827	1.097.746	0,71%	52	KOCAELİ	55.186	1.906.391	2,89%
12	BALIKESİR	4.736	1.226.575	0,39%	53	KONYA	113.838	2.205.609	5,16%
13	BARTIN	320	198.999	0,16%	54	KÜTAHYA	1.849	577.941	0,32%
14	BATMAN	15.125	599.103	2,52%	55	MALATYA	29.012	797.036	3,64%
15	BAYBURT	24	82.274	0,03%	56	MANİSA	13.299	1.429.643	0,93%
16	BİLECİK	622	223.448	0,28%	57	MARDİN	88.235	829.195	10,64%
17	BİNGÖL	1.086	281.205	0,39%	58	MERSİN	210.904	1.814.468	11,62%
18	BİTLİS	1.191	349.396	0,34%	59	MUĞLA	11.227	967.487	1,16%
19	BOLU	3.125	311.810	1,00%	60	MUŞ	1.523	407.992	0,37%
20	BURDUR	7.791	269.926	2,89%	61	NEVŞEHİR	10.284	298.339	3,45%
21	BURSA	175.685	2.994.521	5,87%	62	NİĞDE	5.197	364.707	1,42%
22	ÇANAKKALE	5.516	540.662	1,02%	63	ORDU	893	771.932	0,12%
23	ÇANKIRI	682	216.362	0,32%	64	OSMANİYE	49.542	534.415	9,27%
24	ÇORUM	2.897	536.483	0,54%	65	RİZE	1.065	348.608	0,31%
25	DENİZLİ	11.923	1.027.782	1,16%	66	SAKARYA	15.160	1.010.700	1,50%
26	DIYARBAKIR	22.989	1.732.396	1,32%	67	SAMSUN	6.690	1.335.716	0,50%
27	DÜZCE	1.777	387.844	0,46%	68	SİİRT	4.221	331.670	1,27%
28	EDİRNE	1.047	411.528	0,25%	69	SİNOP	196	219.733	0,09%
29	ELAZIĞ	11.904	595.638	2,00%	70	SİVAS	3.537	646.608	0,55%
30	ERZİNCAN	111	236.034	0,05%	71	ŞANLIURFA	423.109	2.035.809	20,78%
31	ERZURUM	1.114	767.848	0,15%	72	ŞIRNAK	14.969	524.190	2,86%
32	ESKİŞEHİR	5.307	871.187	0,61%	73	TEKİRDAĞ	12.582	1.029.927	1,22%
33	GAZİANTEP	450.088	2.028.563	22,19%	74	TOKAT	1.051	612.646	0,17%
34	GİRESUN	197	453.912	0,04%	75	TRABZON	3.397	807.903	0,42%
35	GÜMÜŞHANE	90	162.748	0,06%	76	TUNCELİ	43	88.198	0,05%
36	HAKKARİ	5.186	286.470	1,81%	77	UŞAK	2.500	367.514	0,68%
37	HATAY	436.708	1.609.856	27,13%	78	VAN	2.226	1.123.784	0,20%
38	İĞDIR	88	197.456	0,04%	79	YALOVA	3.857	262.234	1,47%
39	İSPARTA	5.651	441.412	1,28%	80	YOZGAT	4.831	424.981	1,14%
40	İSTANBUL	496.561	15.067.724	3,30%	81	ZONGULDAK	635	599.698	0,11%
41	İZMİR	145.496	4.320.519	3,37%					

Αξιοσημείωτο είναι ότι οι Σύριοι πρόσφυγες που διαμένουν στους προσφυγικούς καταυλισμούς (εικόνα 5) είναι μόλις το **1,8%** του συνόλου των Σύριων στην Τουρκία.

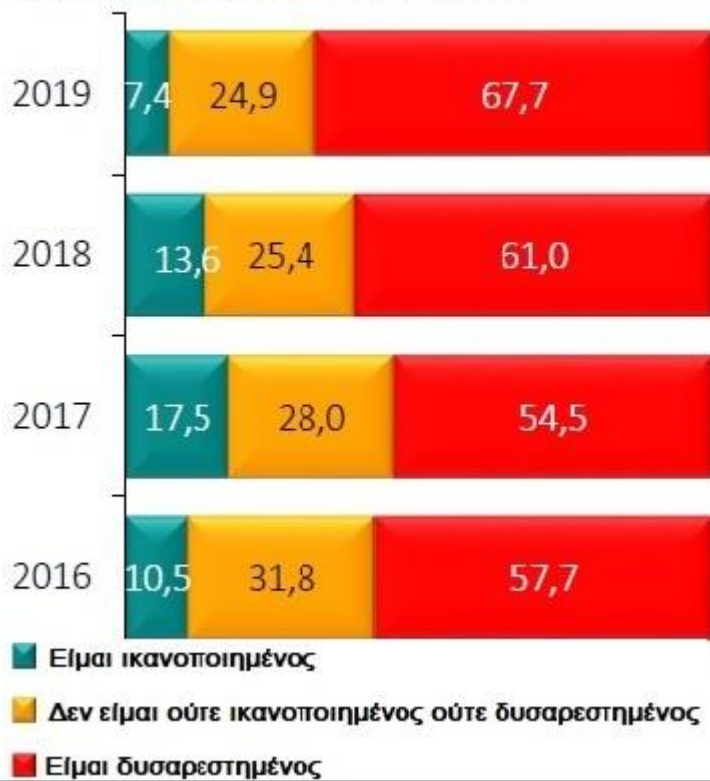

Πρόσφατα, η δυσαρέσκεια των Τούρκων για τον μεγάλο τον αριθμό των Σύριων που βρίσκονται στη χώρα ανάγκασε το κόμμα του κ. Ερντογάν να αλλάξει πολιτική με στόχο τον έλεγχο της κατάστασης και την μείωση της παρουσίας των Σύριων σε τοπικό και Εθνικό επίπεδο.

Σύμφωνα με δημοσκόπηση του ινστιτούτου Τουρκικών μελετών (εικόνα 6) ([Ιούλιος 2019](#)) το 68% των Τούρκων είναι δυσαρεστημένο με την παρουσία των Σύριων στην Τουρκία, το 25% είναι ουδέτερο, ενώ μόλις το 7% είναι ικανοποιημένο. Η δυσαρέσκεια αυξάνεται σταδιακά με την πάροδο του χρόνου καθώς, ενώ το 2015 ήταν 58%, το 2018 ανήλθε σε 61% και το 2019 ήταν 68%. Το 58% υποστηρίζει ότι θα πρέπει η Τουρκία να σταματήσει να δέχεται μετανάστες **ενώ μόνο το 3% συμφωνεί με την πολιτική επαναπροώθησης από την Ελλάδα στην Τουρκία κατ' εφαρμογή της συμφωνίας 1:1 με την ΕΕ.**

Εικόνα 6

Σε ποιο βαθμό είστε ικανοποιημένοι με την παρουσία Συρίων προσφύγων στην Τουρκία;

Εικόνα 7

Τι είδους πολιτική πρέπει να εφαρμόσει η Τουρκία σε σχέση με τους Σύριους πρόσφυγες

Το κυβερνείο της Κωνσταντινούπολης στις 22-7-2019 εξέδωσε Δελτίο Τύπου για την παράνομη μετανάστευση ([2019-44](#)) στο οποίο αναφέρονταν ότι, συνεχίζεται το έργο της σύλληψης όσων εισέρχονται παράνομα στη χώρα και η εκδίωξη αυτών στο πλαίσιο της καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, που εκδόθηκε στα Τουρκικά και Αραβικά, οι Σύριοι που εγκαταστάθηκαν στην Κωνσταντινούπολη θα πρέπει να επιστρέψουν στην επαρχεία που καταχωρήθηκαν ως πρόσφυγες, ενώ όσοι δεν είναι εγγεγραμμένοι θα απελαθούν από την Τουρκία.

Για την εκπλήρωση αυτού του στόχου Σύριοι και άλλοι μετανάστες εκδιώχθηκαν από την Κωνσταντινούπολη, ένας αριθμός απελάθηκε στη Συρία, ενώ εφαρμόζονται και πολιτικές οικειοθελούς επιστροφής στις χώρες καταγωγής.

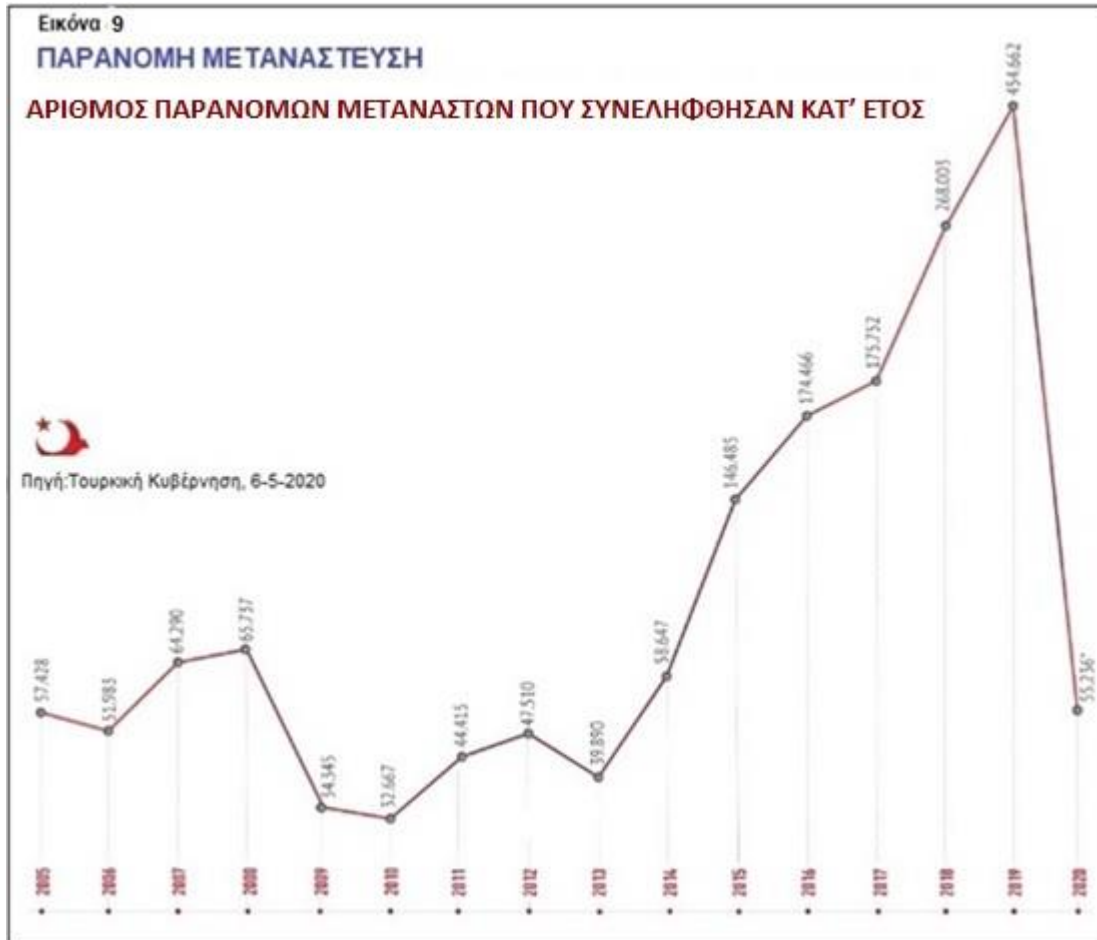
Οι παράνομοι μετανάστες στην Τουρκία

Παράλληλα στην Τουρκία, σύμφωνα με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Μετανάστευσης, έχουν καταγραφεί (εικόνες 8 & 9), από το 2014, 1.324,910 παράνομοι μετανάστες. Από αυτούς οι περισσότεροι, 443.414 ήταν Αφγανοί, 183.260 Πακιστανοί, 80.049 Ιρακινοί. Το 2019 καταγράφηκε ο μεγαλύτερος αριθμός παράνομων μεταναστών, 454.662, ενώ οι μισοί περίπου, 201.437 ήταν Αφγανοί. Από το σύνολο των καταγραφέντων 1,324,910 παράνομων μεταναστών, σήμερα στην Τουρκία, σύμφωνα με την κυβέρνηση, βρίσκονται περίπου 400.000.

Εικόνα 8

ΤΟΥΡΚΙΑ-ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ (ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ)

	ΙΡΑΚ	ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ	ΠΑΚΙΣΤΑΝ	ΣΥΡΙΑ	ΜΟΛΔΑΒΙΑ	ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ	ΜΙΑΝΜΑΡ	ΓΕΩΡΓΙΑ	ΙΡΑΝ	ΔΙΑΦΟΡΟΙ
— 2014	1.728	12.248	2.350	24.984	101	508	6.425	1.519	626	8.158
— 2015	7.247	35.921	3.792	73.422	261	615	5.464	2.857	1.978	14.928
— 2016	30.947	31.360	19.317	69.755	256	365	1.169	2.679	1.817	16.801
— 2017	18.488	45.259	30.337	50.217	308	832	374	2.954	2.707	24.276
— 2018	17.629	100.841	50.438	34.053	269	10.545	378	3.153	4.066	46.631
— 2019	12.097	201.437	71.645	55.236	204	12.210	296	2.171	8.753	90.613
— 01.04.2020	904	16.192	5.275	7.059	46	1.168	72	346	1.284	13.854

Δεν υπάρχουν επίσημα αναλυτικά στοιχεία για τη διασπορά των παράνομων μεταναστών στην επικράτεια. Με βάση τον χάρτη της Διεύθυνσης Διαχείρισης Μετανάστευσης (εικόνα 10) ο μεγαλύτερος, συντριπτικά, αριθμός αυτών βρίσκεται στα παράλια της Μικράς Ασίας, την Ανδριανούπολη καθώς και τις ανατολικές επαρχίες.

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι ενώ στην επαρχία της Ανδριανούπολης οι Σύριοι είναι περίπου 1.047 οι παράνομοι μετανάστες από άλλες χώρες, εκτός Συρίας, είναι πάνω από 5.000 με τον αριθμό να είναι απροσδιόριστος.

Το ποσοστό των μεταναστών στις χώρες της ΕΕ και την Τουρκία

Η Τουρκία κατηγορεί τις χώρες της ΕΕ για έλλειψη ανθρωπισμού και σκληρής πολιτικής αντιμετώπισης των αιτούντων ασύλου μεταναστών σε σχέση με την ίδια που είναι γενναιόδωρη και επιτελεί με ιδιαίτερη ευαισθησία το ανθρωπιστικό της καθήκον.

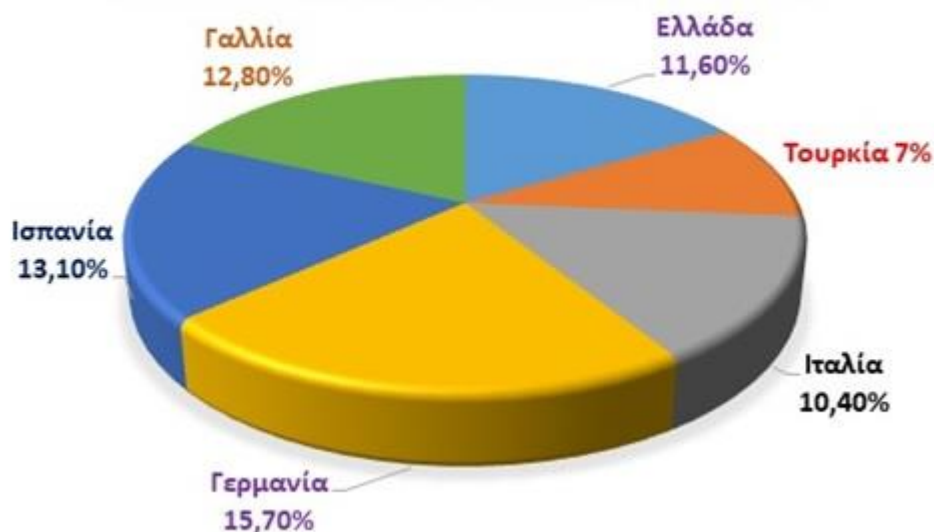
Η κατηγορία αυτή απευθύνεται στις χώρες της ΕΕ που για δεκαετίες υποδέχονταν εκατομμύρια Τούρκους μετανάστες προσφέροντάς τους όχι μόνο φιλοξενία αλλά και όλες τις ευκαιρίες ενσωμάτωσης.

Σύμφωνα με το [Υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας](#) ο συνολικός πληθυσμός των Τούρκων που ζουν στο εξωτερικό υπερβαίνει τα 6,5 εκατομμύρια άτομα, **εκ των οποίων τα 5,5 εκατομμύρια ζουν σε χώρες της Δυτικής Ευρώπης** ενώ η τουρκική κοινότητα στη Δυτική Ευρώπη αποτελεί την πλειοψηφία του μουσουλμανικού πληθυσμού.

Από τα στοιχεία της Eurostat προκύπτει ότι **στην Τουρκία οι μετανάστες, κάθε κατηγορίας, αποτελούν το 7%** του συνολικού πληθυσμού (Εικόνες 11 & 12) ενώ στην Ελλάδα το ποσοστό είναι **11.6%**. Στις χώρες της ανατολικής Ευρώπης παρατηρούνται τα μικρότερα ποσοστά μεταναστών ενώ στη Γερμανία το ποσοστό είναι σχεδόν 16%

Εικόνα 11

ΠΟΣΟΣΤΟ % ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Εικόνα 12

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ								
ΧΩΡΕΣ	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2019	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ
Ελλάδα	618,1	857,9	1.111,70	1.190,70	1.321,10	1.242,90	1.211,40	11,60%
Τουρκία	1.163,70	1.216,20	1.281,00	1.319,20	1.367,00	4.346,20	5.876,80	7%
Ιταλία	1.428,20	1.775,0	2.121,7	3.954,8	5.787,9	5.805,3	6.273,7	10,40%
Γερμανία	5.936,2	7.464,4	8.992,6	9.402,4	9.812,3	10.220,4	13.132,1	15,70%
Ισπανία	821,6	1.020,10	1.657,30	4.107,20	6.280,10	5.891,20	6.104,20	13,10%
Γαλλία	5.897,30	6.088,00	6.278,70	6.737,60	7.310,00	7.874,20	8.334,90	12,8 %
Η.Β	3.650,30	4.155,30	4.730,20	5.926,20	7.119,70	8.411,60	9.552,10	14,1 %
Δανία	235,2	303,1	371,0	440,4	500,8	595,9	722,9	12,5 %
Ουγγαρία	347,5	322,2	297,0	366,8	436,6	475,5	512,0	5,3 %
Πολωνία	1.127,80	964,7	825,3	722,5	642,4	619,4	656,0	1,7 %
Σλοβακία	41,3	69,3	116,4	130,5	146,3	177,6	188,0	3,4 %
Σλοβενία	178,1	174,4	214,5	217,2	253,8	237,6	253,1	12,2 %
Τσεχία	110,4	165,6	220,8	322,5	398,5	416,5	512,7	4,8 %
Αυστρία	793,2	894,9	996,5	1.136,30	1.276,00	1.492,40	1.779,90	19,9 %
Βέλγιο	1.280,60	1.288,00	1.268,40	1.248,70	1.503,80	1.783,50	1.981,90	17,2 %
Πορτογαλία	435,8	532,8	651,5	771,2	762,8	864,8	888,2	8,7 %
Κροατία	475,4	674,1	585,3	579,3	573,2	561,1	518,1	12,5 %
Ρουμανία	135,8	135,0	134,3	145,2	177,2	281,0	462,6	2,4 %
Βουλγαρία	21,5	32,4	43,4	61,1	76,3	123,8	168,5	2,4 %
Νορβηγία	192,6	233,3	292,4	361,1	526,8	746,4	867,8	16,1 %
Σουηδία	788,8	936,0	1.003,8	1.125,8	1.384,9	1.676,3	2.005,2	20%
Ελβετία	1.392,30	1.478,80	1.570,80	1.805,40	2.075,20	2.416,40	2.572,00	29,9 %
Φινλανδία	63,3	99,7	136,2	192,2	228,5	314,9	383,1	6,9 %
Εσθονία	382,0	315,8	249,5	233,7	217,9	194,7	190,2	14,4 %
Λετονία	646,0	538,1	430,2	376,7	313,8	265,4	237,3	12,4 %
Λιθουανία	349,3	273,6	214,3	201,2	160,8	136,0	117,2	4,2 %
Ιρλανδία	228,0	226,9	350,6	589,0	730,5	759,3	833,6	17,1 %
Μάλτα	15,1	17,7	21,5	24,6	33,0	52,6	84,9	19,3 %
ΗΠΑ	23.251,00	28.451,10	34.814,10	39.258,30	44.183,60	48.178,90	50.661,10	15,4 %

Η χρηματοδότηση Προγραμμάτων για τους Σύριους στην Τουρκία.

Λόγω το γεγονόςτος ότι η Τουρκία είναι υποψήφιο μέλος της ΕΕ είναι μακράν και ο μεγαλύτερος δικαιούχος του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ) της ΕΕ. Ο μηχανισμός προετοιμάζει τις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες με πιστώσεις άνω των 9 δισεκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο 2007-2020.

Σε μια σειρά αποφάσεων της ΕΕ για το μεταναστευτικό, στη σύνοδο των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ με την Τουρκία, που έλαβε χώρα στις 29/11/2015, πραγματοποιήθηκε η Δήλωση ΕΕ – Τουρκίας με την οποία η Ένωση δεσμεύτηκε να χορηγήσει αρχικό ποσό ύψους **3 δισ. ευρώ πρόσθετων πόρων**. Στις [3 Φεβρουαρίου 2016](#) τα 28 κράτη μέλη συμφώνησαν για τον μηχανισμό της χρηματοδότησης του προγράμματος «**Διευκόλυνση για τους πρόσφυγες στην Τουρκία**» (The EU Facility for Refugees in Turkey). Η βοήθεια αφορά κυρίως την κάλυψη άμεσων αναγκών με την παροχή τροφίμων, υπηρεσιών υγείας και εκπαίδευσης.

Από το ποσό αυτό το **1 δισ. ευρώ** θα διατεθεί από τον προϋπολογισμό της Ένωσης και τα υπόλοιπα **2 δισ. ευρώ** από τις συνεισφορές των κρατών μελών, (εικόνα 13) ανάλογα με το μερίδιό τους στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα ΑΕΕ της ΕΕ.

Εικόνα 13 Εθνικές συνεισφορές για τη Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία (σε εκατ. ευρώ)			
Βέλγιο	57,6	Λιθουανία	5,2
Βουλγαρία	5,9	Λουξεμβούργο	4,3
Τσεχική Δημοκρατία	20,4	Ουγγαρία	14,7
Δανία	38,4	Μάλτα	1,1
Γερμανία	427,5	Κάτω Χώρες	93,9
Εσθονία	2,8	Αυστρία	45,6
Ιρλανδία	22,9	Πολωνία	57,0
Ελλάδα	25,1	Πορτογαλία	24,4
Ισπανία	152,8	Ρουμανία	21,6
Γαλλία	309,2	Σλοβενία	5,2
Κροατία	5,9	Σλοβακία	10,5
Ιταλία	224,9	Φινλανδία	28,4
Κύπρος	2,3	Σουηδία	61,3
Λετονία	3,5	Ηνωμένο Βασίλειο	327,6

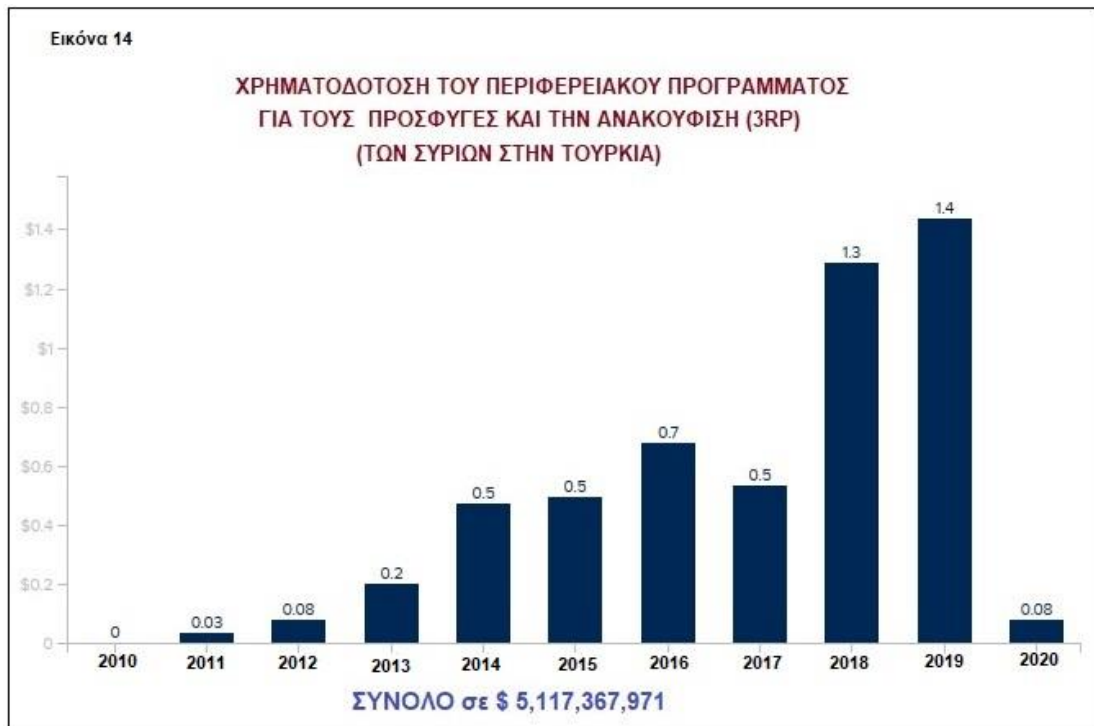
Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι ο μεγαλύτερος δωρητής και έχει συνεισφέρει περίπου 17 δισ. Ευρώ από την αρχή της Συριακής κρίσης το 2011 ([Δελτίο Τύπου ΕΕ, 14/3/2019](#)).

Μετά από πιέσεις της Τουρκίας στις 29 Ιουνίου 2018 τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ συμφώνησαν να χρηματοδοτήσουν με επιπλέον 3 δισεκατομμύρια ευρώ τον μηχανισμό της ΕΕ για τους Σύριους, σύνολο 6 δισεκατομμύρια ευρώ. Τα 2 δισ. ευρώ από το ποσό αυτό θα δοθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και το υπόλοιπο 1 δισ. από συνεισφορές των κρατών μελών, ανάλογα με το μερίδιό τους στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) της ΕΕ.

Καθώς το ευρωπαϊκό δίκαιο απαγορεύει η ανθρωπιστική βοήθεια να μεταφέρεται απευθείας σε κυβερνήσεις κρατών, η Τουρκία άσκησε έντονες πιέσεις για να αναλάβει η ίδια τη διαχείριση των ευρωπαϊκών κονδυλίων για το προσφυγικό, το οποίο πέτυχε εμμέσως δια της Ερυθράς Ημισελήνου. Η Τουρκική πλευρά πρόβαλε ως επιχείρημα τα μεγάλα διαχειριστικά κόστη των υπηρεσιών του ΟΗΕ και των ευρωπαϊκών ΜΚΟ που είχαν σαν αποτέλεσμα να δίνονται λιγότερα χρήματα στους Σύριους υπό καθεστώς προσωρινής προστασίας. Ο τρόπος που διαμορφώθηκαν οι προκηρύξεις των ευρωπαϊκών προγραμμάτων ουσιαστικά ικανοποίησε το Τουρκικό αίτημα.

Το μεγαλύτερο ποσοστό της χρηματοδότησης διατίθεται για το πρόγραμμα «Δίκτυο κοινωνικής ασφάλειας έκτακτης ανάγκης», Emergency Social Safety Net, το οποίο παρέχει στους πρόσφυγες **μηνιαία οικονομική βοήθεια μέσω ειδικής χρεωστικής κάρτας** η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο εντός της Τουρκίας καθώς και το πρόγραμμα «υπό όρους μεταφορά χρημάτων για την **εκπαίδευση**» Conditional Cash Transfer for Education (CCTE).

Η Τουρκία υποστηρίζει ότι η ξένη βοήθεια και ιδιαίτερα η Ευρωπαϊκή είναι πολύ μικρή. Σύμφωνα με το Γραφείο Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων του ΟΗΕ, ([OCHA](#), εικόνα 14), στην Τουρκία έχουν διατεθεί περισσότερα από 5 δισεκατομμύρια για τους Σύριους υπό προσωρινή προστασία.

Επιπλέον, άλλα 700 εκατομμύρια έχουν διατεθεί εκτός του προγράμματος 3RP, δηλαδή, συνολικά, δόθηκαν ήδη έως σήμερα περίπου 6 δισεκατομμύρια δολάρια. Παρόλο που η κύρια πηγή χρηματοδότησης είναι η ΕΕ πολλές χώρες, όπως οι ΗΠΑ, διάφορες οργανώσεις καθώς και ιδιώτες συνεισφέρουν οικονομικά στη διαχείριση του προβλήματος.

Ο έλεγχος της χρηματοδότησης.

Σε έκθεση ελέγχου που δημοσιεύθηκε τον Νοέμβριο του 2018, το [Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο](#) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν δυνατό να εντοπιστεί η πλήρης έκταση της χρήσης της χρηματοδότησης της Διευκόλυνσης στα προγράμματα ESSN και CCTE. Οι ελεγκτές ήθελαν να συγκρίνουν τον κατάλογο εγγραφής προσφύγων της Τουρκίας με τον κατάλογο των προσφύγων που λαμβάνουν τα μετρητά της ΕΕ, ωστόσο, το υπουργείο Οικογένειας και Κοινωνικών Πολιτικών της Τουρκίας δεν τους επέτρεψε την πρόσβαση στα δεδομένα, επικαλούμενο τους νόμους της Τουρκίας για την προστασία δεδομένων.

Χαρακτηριστικά στην παρ. 15 της έκθεσης αναφέρεται «*Το τουρκικό Υπουργείο Οικογένειας και Κοινωνικών Πολιτικών (ΥΟΚΠ) δεν μας επέτρεψε πρόσβαση στη βάση δεδομένων του για τους επιλέξιμους δικαιούχους των ελεγχθέντων έργων μεταφοράς μετρητών (Δίκτυο Κοινωνικής Προστασίας Εκτάκτου Ανάγκης*

(ΔΚΠΕΑ) και Πρόγραμμα για την υπό όρους μεταφορά χρημάτων για την εκπαίδευση (CCTE)). Ως αποτέλεσμα αυτού, δεν μπορούσαμε να παρακολουθήσουμε τους τελικούς δικαιούχους από την εγγραφή τους έως την πληρωμή» Στην παρ. 53 αναφέρεται, «Στο πλαίσιο των ελεγκτικών μας διαδικασιών και σύμφωνα με τα δικαιώματα ελέγχου που μας αναγνωρίζονται, ζητήσαμε από το Υπουργείο Οικογένειας και Κοινωνικών Πολιτικών (Τουρκία) πρόσβαση στα πρωτογενή δεδομένα των ESN και CCTE. **Το εν λόγω αίτημα πρόσβασης δεν έγινε δεκτό**, μπορούσαμε δε να έχουμε πρόσβαση μόνο στα ανωνυμοποιημένα δεδομένα που τηρούσαν οι εταίροι υλοποίησης του ΟΗΕ. Συνεπώς, δεν μπορούσαμε να επιβεβαιώσουμε την πλήρη διαδρομή ελέγχου, από την καταχώριση των επιλέξιμων προσφύγων έως τις πληρωμές που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο των δύο αυτών έργων».

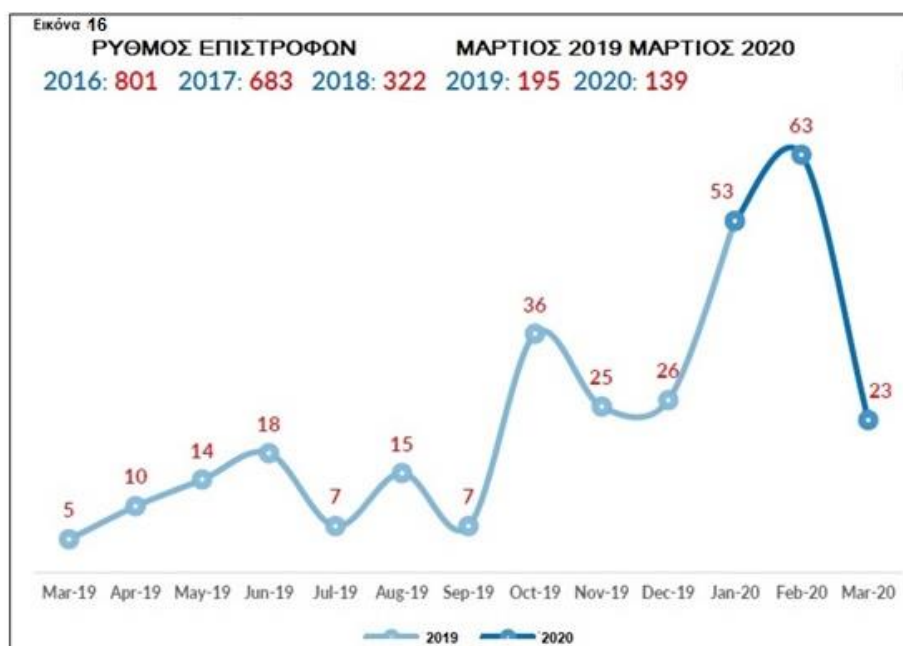
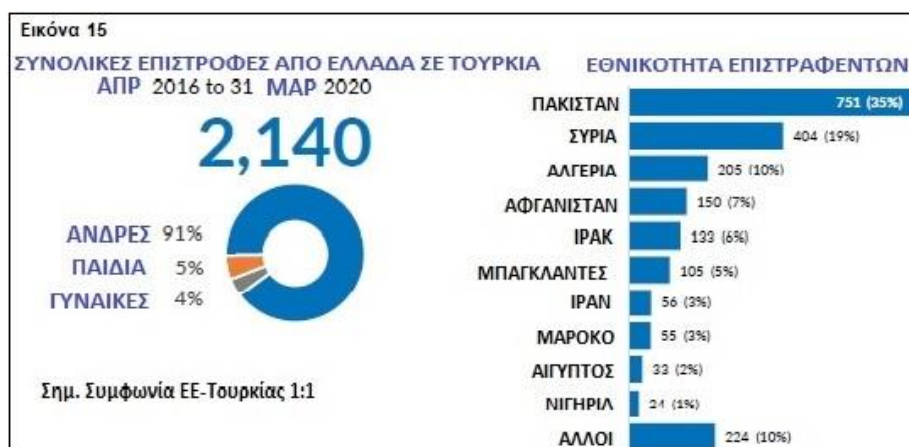
Η Μπετίνα Γιάκομπσεν, μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδια για την έκθεση, σε δηλώσεις σε δημοσιογράφους στις Βρυξέλλες τη Δευτέρα [12 Νοεμβρίου 2018](#) αφού καυτηρίασε την άρνηση των Τουρκικών αρχών για πρόσβαση στα δεδομένα επεσήμανε ότι οι τόκοι που προέκυψαν από τα προκαταβληθέντα χρήματα στις τράπεζες παρακρατήθηκαν από τους εταίρους υλοποίησης (τοπικές ΜΚΟ και διάφορες ανθρωπιστικές οργανώσεις) ενώ **ο ΟΗΕ είχε χρεώσει διοικητικά τέλη 64 εκατομμυρίων ευρώ** για την ανάπτυξη των δυο προγραμμάτων, τα οποία χαρακτηρίστηκαν από τους ελεγκτές ως "αρκετά μεγάλο ποσό για μια απλή διαχείριση". Σημειώνεται ότι δεν προσκομίστηκαν αποδεικτικά στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι το κόστος αυτό ήταν εύλογο και περιοριζόταν στο ελάχιστο δυνατό.

Για τη μεταφορά των κονδυλίων από τον εταίρο υλοποίησης του ΟΗΕ στην τράπεζα ο τοπικός εταίρος υλοποίησης λαμβάνει «τέλος μεταφοράς μετρητών» υπολογιζόμενο με βάση το 1% των συνολικών μεταφορών που πρόκειται να πραγματοποιηθούν. Επιπλέον, ο τοπικός εταίρος υλοποίησης χρεώνει κατ' αποκοπή ποσοστό ύψους 7% για τις έμμεσες δαπάνες, που σημαίνει δεκάδες εκατομμύρια ευρώ για τις ΜΚΟ και τις ανθρωπιστικές οργανώσεις που εμπλέκονται στη διαχείριση του μεταναστευτικού.

Οι επιστροφές παράνομων μεταναστών στην Τουρκία από την Ελλάδα (Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας)

Η συμφωνία – Δήλωση ΕΕ – Τουρκίας, ([18 Μαρτίου 2016](#)), προβλέπει ότι **α)** όλοι οι νέοι παράτυποι μετανάστες που φθάνουν στα ελληνικά νησιά μέσω της Τουρκίας από τις 20 Μαρτίου 2016 και έπειτα, θα επιστρέφονται σε αυτήν, **β)** για κάθε επιστροφή ενός Σύριου στην Τουρκία από τα ελληνικά νησιά, ένας άλλος Σύρος θα επανεγκαθίσταται από την Τουρκία στην ΕΕ.

Σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ ([Απρ 2020](#)) από τον Απρίλιο του 2016 έως τον Μάρτιο του 2020 στα πλαίσια αυτής της συμφωνίας 2.140 μετανάστες επέστρεψαν στην Τουρκία από την Ελλάδα, εκ των **οποίων μόνο οι 404 ήταν Σύριοι** (εικόνες 17 & 18).

Σύμφωνα με την [AIDA](#) (Asylum Information Database) η οποία διευθύνεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και τους Εξόριστους (European Council on Refugees and Exiles-ECRE) **20.267** Σύριοι μετεγκαταστάθηκαν από την Τουρκία σε χώρες της ΕΕ στα πλαίσια της συμφωνίας 1:1 (εικόνα 19).

Εικόνα 17

4 ΑΠΡ 2016 - 14 ΜΑΡ 2019

ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΡΚΙΑ
Συμφωνία 1:1

ΓΕΡΜΑΝΙΑ	7.230
ΓΑΛΛΙΑ	3,636
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	3,547
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	1,510
ΒΕΛΓΙΟ	1,230
ΣΟΥΗΔΙΑ	1,159
ΙΣΠΑΝΙΑ	602
ΙΤΑΛΙΑ	382
ΛΥΣΤΡΙΑ	213
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	206
ΚΡΟΑΤΙΑ	152
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	142
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	102
ΕΣΘΟΝΙΑ	59
ΛΕΤΟΝΙΑ	46
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	34
ΜΑΛΤΑ	17
ΣΥΝΟΛΟ	20,267

Η Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Μετανάστευσης της Τουρκίας (26-3-2020) αναφέρει ότι στο πλαίσιο της συμφωνίας 1:1 με την ΕΕ μετεγκαταστάθηκαν στις χώρες της Ένωσης 26.135 Σύριοι (εικόνα 20).

Εικόνα 18

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΥΡΙΩΝ ΠΟΥ ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ Ε.Ε ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ 1:1

ΧΩΡΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	26.135
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	9.501
ΓΑΛΛΙΑ	4.549
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	4.464
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	1.950
ΣΟΥΗΔΙΑ	1.917
ΒΕΛΓΙΟ	1.301
ΙΣΠΑΝΙΑ	754
ΙΤΑΛΙΑ	396
ΚΡΟΑΤΙΑ	250
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	244
ΑΥΣΤΡΙΑ	213
ΛΟΥΞΕΝΒΟΥΡΓΟ	206
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	102
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	85
ΕΣΘΟΝΙΑ	59
ΛΕΤΟΝΙΑ	46
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	34
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	31
ΜΑΛΤΑ	17
ΔΑΝΙΑ	16

Πηγή: Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Μετανάστευσης Τουρκίας 26-3-2020

Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ ([Απρ 2018](#)) αναφέρει ότι από το 2013 έως το 2017 μετεγκαταστάθηκαν από την Τουρκία **21.580** Σύριοι, το [2018](#) μετεγκαταστάθηκαν **8.100** και το [2019](#) μετεγκαταστάθηκαν, σε 18 διαφορετικές χώρες, **11.750**, σύνολο **41.430**.

Από τα διαφορετικά στοιχεία που δίνονται από τους παραπάνω φορείς προκύπτει ότι η συμφωνία ΕΕ – Τουρκίας δεν τηρείται. Ανάλογα με την πηγή των στοιχείων, από την Τουρκία έχουν μετεγκατασταθεί στην ΕΕ μεταξύ 20.000 και 42.000 Σύριοι, ενώ από την Ελλάδα επεστράφησαν μόνο 404.

Με δεδομένο ότι οι παραπάνω έχουν χρησιμοποιήσει την επίσημη διαδικασία μετεγκατάστασης σε τρίτες χώρες φαίνεται ότι είναι και οι μόνοι που έχουν διαγραφεί από τις σχετικές λίστες καταγραφής τους στην Τουρκία.

Η ενσωμάτωση των Σύριων στην Τουρκία.

Καθώς η συντριπτική πλειοψηφία των Σύριων ζουν σε αστικές περιοχές και οι περισσότεροι δεν έχουν τακτικό και επαρκές εισόδημα από δημόσιους οργανισμούς ή ΜΚΟ πρέπει να εργαστούν. Είναι σύνηθες, περισσότερα από ένα άτομα σε κάθε οικογένεια να εργάζονται επειδή οι μισθοί είναι συχνά χαμηλοί. Ορισμένοι Σύριοι ζουν στην Τουρκία για περισσότερα από 5 χρόνια και οι περισσότεροι κατά μέσο όρο πάνω από 3 χρόνια.

Πολλοί άνθρωποι που είχαν εργαστεί σε διάφορους οικονομικούς τομείς στη Συρία και μετανάστευσαν, λόγω του εμφυλίου πολέμου, στην Τουρκία θέλησαν να αποκτήσουν νέα εργασιακή εμπειρία και να βελτιώσουν το βιοτικό τους επίπεδο αναζητώντας ευκαιρίες για επιχειρηματική δράση. Ως αποτέλεσμα, ο αριθμός των επιχειρήσεων τις οποίες άνοιξαν Σύριοι επενδυτές που έφεραν τα κεφάλαιά τους στην Τουρκία έχει αυξηθεί σημαντικά σε σύγκριση με την περίοδο πριν την κρίση.

Οι Σύριοι που είναι ειδικευμένοι ως έμποροι και βιοτέχνες αναλαμβάνουν εμπορικές δραστηριότητες, ανοίγουν μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και φέρνουν ένα νέο δυναμισμό στην οικονομία της πόλης όπου ζουν. Για παράδειγμα, ο αριθμός των συριακών επιχειρήσεων στην επαρχία Γκαζιαντέπ αυξήθηκε, από 60 πριν από τον εμφύλιο πόλεμο, σε 879 το 2016.

Από την άλλη πλευρά οι Σύριοι εργάζονται στον γεωργικό και κατασκευαστικό τομέα, στις μικρές επιχειρήσεις, στην παραοικονομία και την εποχιακή απασχόληση, με χαμηλότερο κόστος από τους Τούρκους. Αυτή η κατάσταση έχει καταστεί πρόβλημα καθώς έχει προκαλέσει την αντίληψη ότι οι Σύριοι κλέβουν δουλειά από τους ντόπιους και προκαλούν αθέμιτο ανταγωνισμό.

Σύμφωνα με πληροφορίες του Υπουργείου Οικονομίας την 1η Αυγούστου 2017 υπήρχαν 6.528 εταιρείες Συριακών κεφαλαίων που δραστηριοποιούνταν στην Τουρκία. Η Συρία είναι η δεύτερη, μετά τη Γερμανία, σε αριθμό εταιρειών με διεθνή κεφάλαια σε όλη την Τουρκία.

Σε πρόσφατη μελέτη (εικόνα 21) που διεξήχθη από το Ίδρυμα Ερευνών Οικονομικής Πολιτικής της Τουρκίας (TEPAV) από κοινού με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) αποκαλύπτεται ότι η Τουρκία φιλοξενεί πλέον περισσότερες από 10.000 εταιρείες που έχουν ιδρύσει Σύριοι.

Οι επιχειρήσεις αυτές απασχολούν κατά μέσο όρο επτά άτομα και το 60% των υπαλλήλων τους είναι Σύριοι. Με βάση τους υπολογισμούς του μέσου αριθμού των μελών της οικογένειας, η μελέτη αποκάλυψε ότι περίπου 250.000 Σύριοι επωφελούνται από την απασχόληση σε εταιρείες που βασίζονται σε ομοεθνείς τους. Το αποτέλεσμα δείχνει ότι ένα σημαντικό ποσοστό Σύριων στην Τουρκία κερδίζουν τα προς το ζην από τις Συριακές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στη χώρα. Όσον αφορά την κλαδική κατανομή, το 71% των Συριακών εταιρειών δραστηριοποιούνται στον τομέα των υπηρεσιών, το 14% στο λιανικό εμπόριο και το 15% στη μεταποίηση.

Οι Τουρκικές εξαγωγές στη Συρία (εικόνα 22) από το 2016 σταθεροποιήθηκαν στα 1,3 δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως και βρίσκονται στα προπολεμικά

επίπεδα, σύμφωνα με στοιχεία της οικονομικής έκθεσης της Τουρκικής Ένωσης Επιμελητηρίων και Ανταλλαγής Εμπορευμάτων ([TOBB](#)).

Εικόνα 20

ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΜΕ ΣΥΡΙΑ (Εκατομμύρια δολαρια)

ΕΞΑΓΩΓΕΣ		
2016	2017	2018
1,322	1,363	1,345
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ		
2016	2017	2018
65	71	69

Η μελέτη του ΤΕΡΑΒ και της ΕΤΑΑ αξιολόγησε επίσης τον τρόπο με τον οποίο οι Σύριοι επιχειρηματίες βλέπουν τη μακροζωία των επιχειρήσεών τους. Επισημαίνεται ότι, οι Σύριοι δεν θέλουν να θεωρούνται "προσωρινοί" στην Τουρκία. Το 72% των Σύριων επιχειρηματιών, που ερωτήθηκαν, δήλωσαν ότι δεν θέλουν να επιστρέψουν στη Συρία ακόμη και όταν τελειώσει ο πόλεμος. Ένας προφανής λόγος πίσω από αυτή την απόφαση ήταν η επιτυχία των επιχειρήσεών τους στην Τουρκία.

Επιπλέον, το 44,8% των Σύρων ιδιοκτητών ή εταίρων δηλώνει ότι το Τουρκικό επιχειρηματικό περιβάλλον είναι καλύτερο, ενώ το 23,1% δήλωσε ότι θεωρεί τον εαυτό του πλέον ως Τούρκο πολίτη.

Ο πραγματικός αριθμός των μεταναστών στην Τουρκία

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω (εικόνα 1), σύμφωνα με τις Τουρκικές αρχές, το 2014 ο αριθμός των Σύριων στην Τουρκία ήταν 1.5 εκατομμύριο ενώ σταδιακά το 2015 προστέθηκε 1 εκατομμύριο και το 2017 άλλο 1 εκατομμύριο, σύνολο 3.5 εκατομμύρια, με τον αριθμό να παραμένει, από το 2017, σταθερός και αμετάβλητος. Όμως η διαδικασία καταγραφής των Σύριων δεν προέβλεπε ένα συστηματικό συνεχή έλεγχο καθώς, όπως θα αναμένετο, θα έπρεπε για αντικειμενικούς λόγους να καταχωρείται και η διαγραφή καταχωρηθέντων. Αυτό σημαίνει ότι ένας μεγάλος αριθμός που καταχωρήθηκε στην Τουρκία και στη

συνέχεια επέστρεψε στη Συρία, ιδιαίτερα μετά την ήττα του ISIS, ή μετακινήθηκε στην ΕΕ, δεν αφαιρέθηκε από την αρχική καταχώρηση. Συνεπώς, ακόμα και αυτά τα στατιστικά, που παρουσιάζονται ως πραγματικά, αντιπροσωπεύουν τον αριθμό των καταχωρημένων και όχι τον πραγματικό αριθμό των ατόμων στη χώρα. Σύμφωνα με μελέτες 8 έως 12% των Σύριων που μετακινήθηκαν παράνομα από την πόλη της πρώτης καταγραφής σε άλλες πόλεις ξανακαταχωρήθηκαν εκ νέου, πολλές φορές με διαφορετικό όνομα. Μια άλλη σημαντική παράμετρος, που δεν περιλαμβάνεται στα στοιχεία, είναι ο αριθμός των θανόντων Σύριων στην Τουρκία.

Σύμφωνα με την Ερυθρά Ημισέληνο ([Φεβ. 2019](#)) στο πλαίσιο του προγράμματος ESN καταγράφηκαν 1.545.674 παραλήπτες της συγκεκριμένης βοήθειας ενώ για το πρόγραμμα CTE καταγράφηκαν 487.089 παιδιά.

Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες ([UNHCR 2019](#)) στην ετήσια αναφορά της ανέφερε ότι έως το τέλος του 2018 μόνο για το **1.75 εκατομμύρια** εγγεγραμμένων Σύριων, υπό καθεστώς προσωρινής προστασίας, έγινε επαλήθευση και ενημέρωση των στοιχείων τους. Μετά από λίγες μέρες, το Φεβρουάριο του 2019, ([UNHCR 2019b](#)) αναθεώρησε αυτό τον αριθμό, προφανώς πιεζόμενη από τη Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών της Τουρκίας (DGMM). Όπως ανέφερε, έως 15 Φεβ 2019 είχε επαληθευθεί ο αριθμός των **2.7 εκατομμυρίων** Σύριων στην Τουρκία. Δηλαδή το ένα τέταρτο των Σύριων που θεωρητικά καταχωρήθηκε υπό καθεστώς προσωρινής προστασίας δεν μπορούσε να επαληθευτεί.

Σε μια άλλη αποτύπωση της κατάστασης η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ αναφέρει ότι πάνω από 5,6 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν εγκαταλείψει τη Συρία από το 2011 αναζητώντας ασφάλεια στον Λίβανο, την Τουρκία, την Ιορδανία και άλλες χώρες.

Στην παρακάτω εικόνα (21), όπως παρατίθεται στην ιστοσελίδα της Ύπατης Αρμοστείας, ως πηγή των στατιστικών στοιχείων για την Τουρκία χρησιμοποιούνται τα δεδομένα της κυβέρνησης της Τουρκίας ενώ για όλες τις άλλες χώρες, ως πηγή, αναφέρεται η ίδια η ΥΑ.

Εικόνα 21

Σύνολο Σύριων Προσφύγων σε Γειτονικές Χώρες

5,555,168

Πηγή, UNHCR, Κυβέρνηση της Τουρκίας
Ενημέρωση 8-5-2020

Τοποθεσία	πηγή	Ημερομηνία	Ποσοστό	Πληθυσμός
Τουρκία	Κυβέρνηση της Τουρκίας, UNHCR	8 Μαΐ 2020	64.4%	3,579,008
Λίβανος	UNHCR	31 Ιαν 2020	16.4%	910,256
Ιορδανία	UNHCR	5 Μαΐ 2020	11.8%	656,733
Ιράκ	UNHCR	31 Μαρ 2020	4.5%	247,440
Αίγυπτος	UNHCR	31 Μαρ 2020	2.3%	130,074
Άλλες (Βόρεια Αφρική)	UNHCR	31 Ιαν 2020	0.6%	31,657

Σχεδόν όλοι οι Σύριοι που εγκατέλειψαν τη χώρα φαίνεται να διαμένουν στις γειτονικές χώρες ενώ, είναι επίσημα καταγεγραμμένο ότι περίπου ένα εκατομμύριο μετανάστευσαν στην Ευρώπη και άλλες χώρες, όπως οι ΗΠΑ, ο Καναδάς και η Αυστραλία.

Ο Υπουργός Εσωτερικών της Τουρκίας, Suleyman Soyly, σε ομιλία του στην Κωνσταντινούπολη στις 26/5/2019 ([TRT world 26/5/2019](#)) ισχυρίστηκε ότι 329.000 πρόσφυγες έχουν επιστρέψει στη Συρία μετά την επιχείρηση «Ασπίδα του Ευφράτη» στην πόλη Αφρίν της Συρίας.

Σε πλήρη αντιδιαστολή με τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Soyly η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες ([UNHCR 2020](#)) αναφέρει ότι από το 2016 έως 31/1/2020 μόνο 86.798 επέστρεψαν εθελοντικά στη Συρία, παρόλα αυτά και για τους δυο ο συνολικός αριθμός των Σύριων στην Τουρκία παραμένει ταυτόσημος και αμετάβλητος στα 3.6 εκατομμύρια.

Ο πληθυσμός της Συρίας, πριν την έναρξη του εμφυλίου πολέμου το 2010, ήταν 21.362,529 (εικόνα 24) ακολουθώντας μια συνεχή αυξητική τάση για δεκαετίες. Από το 2011 έχουμε μια συνεχή μείωση έως και το 2018, με τον συνολικό πληθυσμό (εικόνα 25) να αγγίζει τα 17 εκατομμύρια (16.945,057). Το 2020 έχουμε μια αντιστροφή καθώς καταγράφεται μια σημαντική αύξηση κατά περίπου 500.000, δηλαδή 17.500.658 ([world meter](#)).

Εικόνα 22

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΣ

ΕΤΟΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
2020	17,500,658
2019	17,070,135
2018	16,945,057
2017	17,095,678
2016	17,465,575
2015	17,997,408
2010	21,362,529

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι ο συνολικός πληθυσμός της Συρίας κατά την 9ετή κρίση μειώθηκε μόνο κατά 4 εκατομμύρια. Λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου 500.000 έχουν σκοτωθεί κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου η μείωση είναι 3.5 εκατομμύρια. Ο αριθμός αυτός είναι σχεδόν ο μισός από τα 6.5 εκατομμύρια που αναφέρει η Ύπατη Αρμοστέία ότι εγκατέλειψαν τη Συρία κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου.

Λόγω του πολέμου, όπως είναι αναμενόμενο, οι γεννήσεις μειώθηκαν κατά 50% και από τις περίπου 500.000 που ήταν πριν το 2011 έφθασαν τις 200.000 το 2015.

Αν λάβουμε υπόψη τους αριθμούς της Ύπατης Αρμοστείας και τα 6.5 εκατ. που αναφέρει ότι βρίσκονται, ως πρόσφυγες, εκτός Συρίας, τότε από τα 21 εκατομμύρια, αφαιρώντας τα 500.000 θύματα του πολέμου, απομένουν 14 εκατομμύρια. Αυτό σημαίνει ότι στο σημερινό πληθυσμό των 17.5 εκατομμυρίων προστέθηκαν 3.5 εκατομμύρια παιδιά, δηλαδή 400 χιλιάδες παιδιά το χρόνο, χωρίς την καταγραφή ούτε ενός φυσιολογικού θανάτου στο διάστημα των εννέα ετών της εμφύλιας σύρραξης, υπόθεση η οποία είναι φυσιολογικά αδύνατη. Ακόμα και αν, υποθετικά, υιοθετούνταν ο ισχυρισμός της Τουρκίας ότι «φιλοξενεί» 3.6 εκατομμύρια Σύριους μια λογική προσέγγιση και εκτίμηση για την πραγματική κατάσταση θα μπορούσε να είναι:

Καταγεγραμμένοι Σύριοι μετανάστες στην Τουρκία (3.658.000). Από αυτούς θα πρέπει να αφαιρεθούν:

α) Οι Σύριοι που διαμετακόμισαν σε άλλες χώρες και κυρίως στην ΕΕ (1.000.000)

β) Οι πολλαπλά καταγεγραμμένοι Σύριοι (380.000)

γ) Όσοι επέστρεψαν στη Συρία (339.000).

Σύνολο $3.658 - (1.000.000 - 380.000 - 339.000) = 1.939.000$.

Εν κατακλείδι, φαίνεται ο αριθμός των Σύριων προσφύγων στην Τουρκία, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών που γεννήθηκαν στη χώρα, είναι σημαντικά χαμηλότερος, γύρω στα 2 εκατομμύρια, από τους συνήθεις ισχυρισμούς των 3,65 εκατομμυρίων. Στην πραγματικότητα, δεδομένου ότι χιλιάδες παιδιά γεννήθηκαν στην Τουρκία, ο αριθμός είναι, περίπου, μόνο 1,5 εκατομμύριο. Ο αριθμός αυτός είναι ταυτόσημος με τον αριθμό που κατέγραψε η Ερυθρά Ημισέληνος, 1.545.674, και βρίσκεται πολύ κοντά στον αριθμό του **1.75 εκατομμύρια** εγγεγραμμένων Σύριων της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους οποίους έγινε επαλήθευση και ενημέρωση των στοιχείων τους.

Υπό το πρίσμα αυτό, όλοι οι αριθμοί που δίνονται από Τουρκικές πηγές ή από διεθνείς οργανισμούς είναι έντεχνα παραπλανητικοί και στην καλύτερη περίπτωση λανθασμένοι. Εκτός από τις δυσκολίες παρακολούθησης ενός τόσο

μεγάλου αριθμού μετακινούμενου πληθυσμού η Τουρκία έχει τα δικά της εθνικά και διεθνή συμφέροντα για να προβάλλει αυτούς τους υποτιθέμενους υψηλότερους αριθμούς.

Η ΕΕ και κυρίως η Γερμανία βρίσκονται υπό τη διαρκή απειλή του κ. Ερντογάν ότι θα «πλημμυρίσει» την Ευρώπη με εκατομμύρια μετανάστες. Η επανάληψη του σκηνικού του 2015 με την αθρόα είσοδο παράνομων μεταναστών αποτελεί έναν πραγματικό εφιάλτη για τα κέντρα λήψης των αποφάσεων στην Ε.Ε καθώς θα είχε πολύπλευρες και ανυπολόγιστες κοινωνικοοικονομικές και πολιτικές συνέπειες.

Η υιοθέτηση από την ΕΕ της Τουρκικής επιχειρηματολογίας και κυρίως των παραπλανητικών στατιστικών αριθμών, είναι προφανές ότι εξυπηρετεί τη διαχείριση των πολύπλευρων σχέσεων μεταξύ Τουρκίας και Ένωσης. Με όχημα το μεταναστευτικό, η ολική ή μερική ικανοποίηση των ευρύτερων αιτημάτων της Τουρκίας, συνοδευόμενη από δισεκατομμύρια ευρώ, είναι ένας εύσχημος τρόπος για την παράκαμψη των οικονομικών «κυρώσεων» που έχουν κατά καιρούς επιβληθεί στην Τουρκία, λόγω των συστηματικών παραβιάσεων τους διεθνούς δικαίου και του περιορισμού βασικών θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών με πρόσχημα το πραξικόπημα του 2016.

Στην κατεύθυνση αυτή, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να προβάλλεται στη διεθνή κοινή γνώμη ότι η Τουρκία είναι η χώρα που φιλοξενεί, παγκοσμίως, το μεγαλύτερο αριθμό προσφύγων. Δεν είναι τυχαίο ότι όλοι οι μετανάστες στην Τουρκία αναφέρονται από τους διεθνείς οργανισμούς και κυρίως τον ΟΗΕ, ως πρόσφυγες, ενώ παραβλέπεται το γεγονός ότι ελάχιστοι Σύριοι, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, απολαμβάνουν το καθεστώς του πρόσφυγα. Η γενικευμένη χρήση του όρου «πρόσφυγας» είναι δεδομένο ότι στοχεύει στο συναίσθημα των ανθρώπων και τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που υπηρετεί τις ιδεολογικές προσεγγίσεις και τις πολιτικές ανοιχτών συνόρων για τη δημιουργία της πολυπολιτισμικής κοινωνίας. Θύματα αυτής της προσέγγισης είναι οι πραγματικοί πρόσφυγες που δικαιούνται να απολαμβάνουν της ανθρώπινης στοργής και της κρατικής αρωγής.

Τα ποσά τα οποία διαθέτει η ΕΕ για το σύνολο της διαχείρισης του μεταναστευτικού είναι δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ. Σαφώς αυτά τα ποσά είναι πολύ λιγότερα από εκείνα που θα απαιτούνταν για τον κάθε μετανάστη στις χώρες υποδοχής. Όπως έχει υπολογιστεί, στη Γερμανία το οικονομικό

κόστος ανά μετανάστη είναι 1.500 ευρώ μηνιαίως. Με την υιοθέτηση του αριθμού των 3.6 εκατομμυρίων Σύριων προσφύγων διευκολύνεται η πολιτική χρηματοδότησης με επιπλέον δισεκατομμύρια ευρώ και επιτυγχάνεται σε μεγάλο βαθμό ο στόχος της ικανοποίησης όλων των παραγόντων (Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ, ανθρωπιστικές και ΜΚΟ οργανώσεις) που εμπλέκονται στη διαχείριση του μεταναστευτικού.

Στην Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ διατίθενται, κυρίως από τα κράτη, δισεκατομμύρια δολάρια των φορολογούμενων πολιτών τα οποία σε μεγάλο βαθμό τα διαθέτει σε μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ), οι οποίες όπως είναι αναμενόμενο, εκτός της συνεργασίας, λειτουργούν και με όρους ανταγωνιστικούς. Σχεδόν κανείς ουσιαστικός έλεγχος δεν υφίσταται ενώ η διαφάνεια και η λογοδοσία για τη διαχείριση αυτών των τεράστιων ποσών είναι περιορισμένη ή ανύπαρκτη.

Συμπερασματικά, είναι ηλίου φαινότερο ότι τα στατιστικά στοιχεία του μεταναστευτικού στην Τουρκία πόρρω απέχουν από το να απεικονίζουν την πραγματικότητα. Εντούτοις, θα ανέμενε κανείς από διεθνείς οργανισμούς, που έχουν εντολή να υποστηρίζουν ζητήματα προσφύγων και μετανάστευσης, αμερόληπτη παρακολούθηση και αναφορά.

Τέλος, είναι επιτακτική ανάγκη οι διεθνείς παράγοντες, όπως ο ΟΗΕ, ΙΟΜ, UNHCR και η ΕΕ, μετά από τόσα χρόνια, να δώσουν πειστικές εξηγήσεις. Όχι μόνο γιατί αδυνατούν να αναφέρουν την πραγματική κατάσταση σε αριθμούς αλλά γιατί αντιγράφουν πιστά τα στοιχεία που παρέχει η Τουρκική κυβέρνηση δίνοντας το δικαίωμα στον κ. Ερντογάν να εκμεταλλεύεται με απάνθρωπους όρους τις ανάγκες των μεταναστών και να εντάσσει το μεταναστευτικό ζήτημα στις ευρύτερες γεωπολιτικές του επιδιώξεις.